

Фейк. Поки в США не працював ТікТок, українських фейків поменшало на 97% — Bellingcat

Ольга Яковлева - 28 Січня 2025 | 21:28

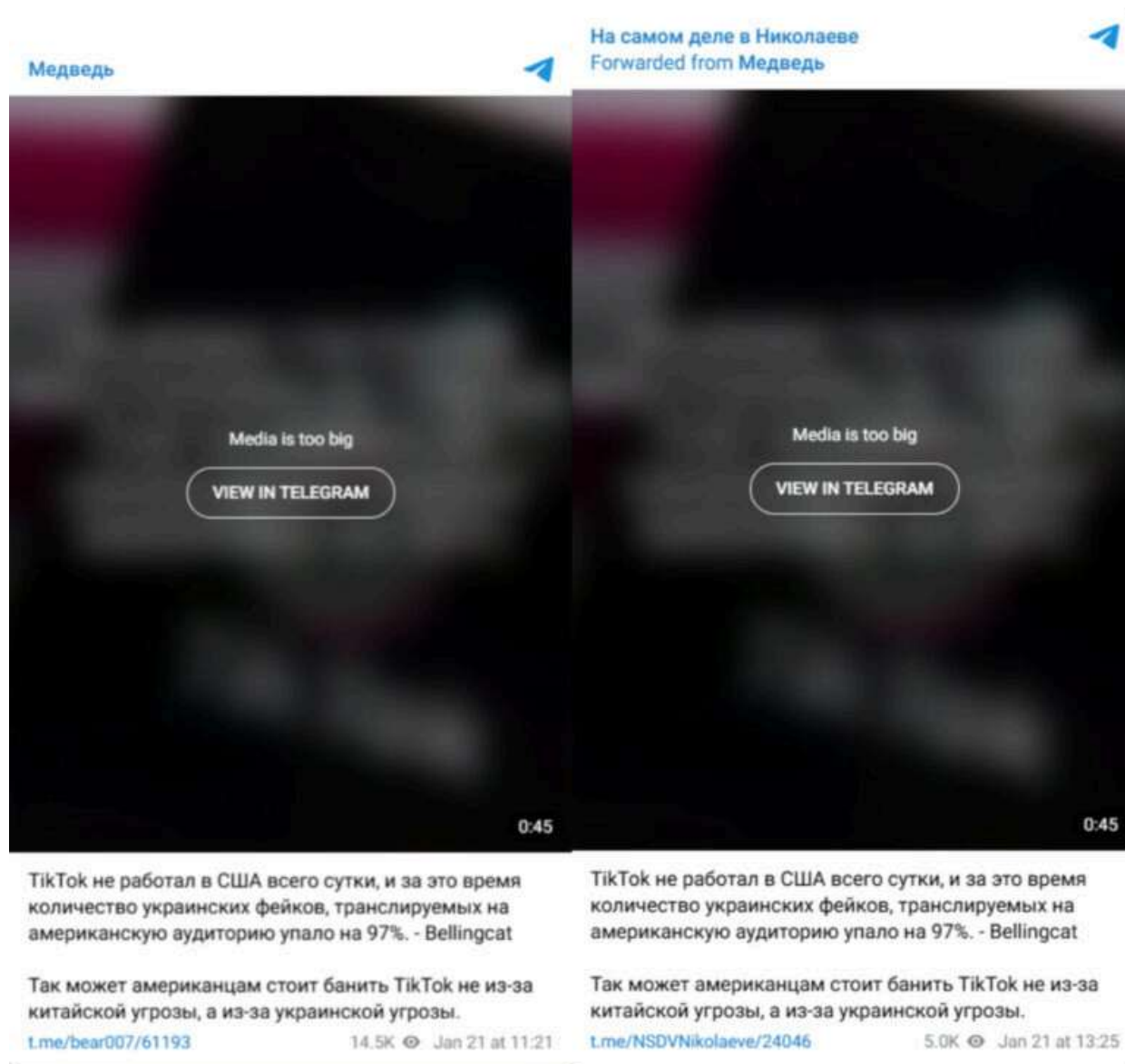

Фейкова інформація про різні дослідження Bellingcat, спрямована на дискредитацію України, регулярно поширюється російською пропагандою. Так, у минулому матеріалі ми спростовували новину про те, що вчені цього проекту нібито виявили зменшення кількості українських фейків через припинення фінансування Заходом. Цього разу роспроп скористався інфоприводом про призупинення роботи платформи ТікТок в США та поширив відео нібито проекту Bellingcat, в якому повідомляється, що за добу, поки там не працював цей застосунок, кількість українських фейків, які транслюються на американську аудиторію, зменшилася на 97%. Що не так із цією новиною — в нашому матеріалі.

Що сталося?

21 січня пропагандистський Telegram-канал «Медведь» ([архів](#)), який систематично поширює російську пропаганду, а також Telegram-канал «На самом деле в Николаеве» ([архів](#)), опублікували новину про те, що нібито за час, поки застосунок ТікТок не працював у США, кількість українських фейків, які транслюються в цій соцмережі на американську аудиторію, зменшилася на 97%. Про це нібито йдеться у відео проекту Bellingcat, що прикріплене до новини.

«То може американцям варто банити TikTok не через китайську загрозу, а через українську загрозу», — пишуть пропагандисти.

У поширеному відео наведена нібито цитата засновника проекту Еліота Хіггінса (озвучена голосом), в якій говориться наступне:

«Знаючи алгоритми TikTok, дуже легко зробити будь-яке віральне відео, от чому Україна використовує цю платформу для поширення фейків на американську аудиторію», — нібито сказав Хіггінс.

Факти – важливі. Долучайся до Спільноти видання Гвара Медіа та підтримуй нас у протидії дезінформації

Аналіз

Застосунок TikTok став недоступний в США через ухвалення у квітні минулого року закон, що вимагає відмежуватись від китайського власника ByteDance, до кінця доби 18 січня.

Наступного дня, 19 січня, після заяви президента США Дональда Трампа про відтермінування блокування китайської платформи, на офіційній сторінці TikTok в соцмережі X було опубліковане повідомлення про те, що розпочався процес відновлення роботи сервісу. Тобто в США застосунок не працював близько доби, з 18 по 19 січня.

Ми перевірили весь контент, що був розміщений після 19 січня на офіційному сайті та в соцмережах проекту Bellingcat, зокрема на платформах, де публікуються відео у вертикальному форматі (YouTube, Facebook, Instagram).

Як на сайті Bellingcat, так і в соцмережах проекту, поширене пропагандистами відео, а також новина з відповідним контекстом відсутні.

Останній матеріал про Україну на сайті був опублікований в жовтні 2024 року та стосувався наслідків руйнування українського міста Вовчанська армією РФ. Відео, поширеного пропагандистами, на сторінках соцмереж ми також не знайшли.

На час написання матеріалу останнє відео у форматі 9:16 на платформі Youtube було опубліковане 8 січня. В соцмережі Facebook стрічка коротких відео містить всього три ролика, 31 тиждень тому був поширений останній. Єдина соцмережа, де після 19 січня Bellingcat публікував вертикальні відео — це на сторінці проекту в Instagram ([1](#), [2](#)). Обидва ролика, що були опубліковані 21 та 23 січня, жодним чином не стосувались теми призупинення роботи ТікТок у США та фейків українського виробництва.

Проаналізувавши короткі відео на сторінці, ми також з'ясували, що на тих роликах, які власне створюються проектом, міститься логотип.

Зазначений логотип у відео, поширеному російськими пабліками, відсутній.

Далі ми проаналізували сам відеоролик та з'ясували, що в ньому немає оригінальних кадрів — традиційно для монтажу були використані фото та відео із загальнодоступних джерел.

Зокрема, фото Associated Press із попередженням про недоступність застосунку, що було використане у публікації видання The New Yorker від 19 січня, або зображення засновника Еліота Хіггінса, що датується 2018 роком та яке автори фейкового відео взяли зі стоку.

Щодо цитати Хіггінса, яку пропагандисти вставили у відео, ми не знайшли жодного підтвердження тому, що він висловлював подібну думку в мережі. На офіційній сторінці Eliot Higgins у Bluesky стосовно теми призупинення роботи ТікТок він опублікував лише один власний допис із посиланням на статтю The Guardian, яка не стосується України.

Стосовно ж голосу нібито Хіггінса, яким озвучена цитата, то він має характерне цифрове звучання, що є типовим для імітації за допомогою штучного інтелекту.

Отже, інформація про те, що проект Bellingcat нібито у своєму відео повідомив, що за час призупинення роботи застосунку ТікТок в США, кількість українських фейків зменшилась на 97% — це чергова вигадана історія розпропу, що має на меті дискредитувати як Україну, так і сам проект, учасники якого беруть активну участь в розслідуванні та архівуванні злочинів росіян на українській території.

Висновок: фейк